

NOTA AAN DE VLAAMSE REGERING

Betreft: Definitieve goedkeuring van het besluit van de Vlaamse Regering tot wijziging van het besluit van de Vlaamse Regering van 11 januari 2013 houdende de uitvoering van het decreet betreffende de kwalificatiestructuur van 30 april 2009 inzake de erkenning van beroepskwalificaties en inzake de erkenning van onderwijswaardigheidsvoorwaarden voor het secundair na secundair onderwijs en het hoger beroepsonderwijs, wat betreft de invoering van een procedure om beroepskwalificaties aan te passen of te schrappen

1. INHOUDELIJK

Voorafgaand

De Vlaamse Regering gaf een eerste en tweede principiële goedkeuring over het dossier op 17 februari 2017 en op 12 mei 2017.

Situering

Het decreet van 30 april 2009 betreffende de kwalificatiestructuur legt een systematische ordening van erkende kwalificaties op basis van een algemeen geldend raamwerk vast. Deze ordening beoogt kwalificaties en hun onderlinge verhoudingen transparant te maken, zodat onderwijsverstrekkers, opleidingsverstrekkers en andere maatschappelijke actoren eenduidig over kwalificaties en de daarin vervatte competenties kunnen communiceren.

Het decreet betreffende de Vlaamse kwalificatiestructuur bepaalt dat de competenties voor beroepsgerichte onderwijs- en opleidingstrajecten worden vastgelegd op basis van erkende beroepskwalificaties. De procedure voor het erkennen van beroepskwalificaties werd bepaald in het Besluit van de Vlaamse Regering houdende de uitvoering van het decreet betreffende de kwalificatiestructuur van 30 april 2009 inzake de erkenning van beroepskwalificaties en inzake de erkenning van onderwijswaardigheidsvoorwaarden voor het secundair na secundair onderwijs en het hoger beroepsonderwijs (11 januari 2013).

Elke arbeidsmarktactor kan het initiatief nemen om een beroepskwalificatiedossier op te stellen. De arbeidsmarktactoren houden de pen vast en dragen de eindverantwoordelijkheid voor het ingediende beroepskwalificatiedossier. Het Agentschap voor Hoger Onderwijs, Volwassenenonderwijs, Kwalificaties en Studietoelagen ondersteunt de arbeidsmarktactoren bij de ontwikkeling van een beroepskwalificatiedossier en neemt zo haar rol als kwaliteitsbewaker op. Een beroepskwalificatiedossier wordt vervolgens gevalideerd door de valideringscommissie.

De valideringscommissie gaat na of de competenties opgenomen in het dossier een afgerond en coherent geheel vormen waarmee men als volwaardig beroepsbeoefenaar aan de slag kan. Daarnaast bekijken ze ook of er voldoende draagvlak is voor de inhoud van het beroepskwalificatiedossier, op welke wijze het(de) referentiekader(s) werden gehanteerd en of de arbeidsmarktrelevantie van de inhoud van het dossier voldoende aangetoond is.

Elk dossier dat positief beoordeeld werd door de valideringscommissie, wordt vervolgens ingeschaald (toekennen van een niveau van de kwalificatiestructuur) door de inschalingscommissie. Na een finale kwaliteitscheck (marginale toetsing) door het Agentschap voor Hoger Onderwijs, Volwassenenonderwijs, Kwalificaties en Studietoelagen, agendeert de minister de beroepskwalificatie vervolgens voor erkenning op de Vlaamse Regering.

Aanleiding

De arbeidsmarkt blijft steeds in beweging en de vraag naar beroepen fluctueert. Onder meer door technologische veranderingen wijzigt ook de vraag naar competenties bij de beroepsbeoefenaars. Om de aansluiting onderwijs-arbeidsmarkt te garanderen, moeten beroepskwalificaties aangepast kunnen worden als dat nodig wordt geacht. Sommige beroepen kunnen door evoluties van de arbeidsmarkt na verloop van tijd ook hun maatschappelijke waarde verliezen, waardoor een welbepaalde beroepskwalificatie, als verzameling van een aantal competenties, niet langer behouden moet worden.

De huidige procedure voorziet op dit moment enkel in het ontwikkelen van nieuwe beroepskwalificaties. Er is op dit moment nog geen procedure voorzien voor het updaten of schrappen van reeds erkende beroepskwalificaties.

Sinds de uitrol van de Vlaamse kwalificatiestructuur werden meer dan 200 beroepskwalificaties erkend door de Vlaamse Regering, waardoor de vraag naar het aanpassen van beroepskwalificaties steeds vaker gesteld wordt. De vragen variëren van correcties van materiële vergissingen tot het toevoegen van activiteiten of het integraal herzien van de beroepenstructuur waarin de kwalificatie is ingebed.

Via Onderwijsdecreet XXVI werd daarom de decretale basis gelegd voor het uitwerken van een procedure voor het updaten of schrappen van erkende beroepskwalificaties.

Wijzigen van beroepskwalificaties

Omdat iedere betrokken partij een eigen rol opneemt binnen de procedure tot erkende beroepskwalificatie is het wenselijk om de procedure voor update en schrappen van beroepskwalificaties maximaal te laten aansluiten bij de reguliere procedure voor de erkenning van beroepskwalificaties.

De procedure die gevolgd wordt voor het updaten van beroepskwalificaties hangt af van de aard van de wijziging.

Er wordt een onderscheid gemaakt tussen louter technische wijzigingen enerzijds en inhoudelijke wijzigingen anderzijds.

- Onder technische wijzigingen verstaan we wijzigingen die enkel redactionele aanpassingen betreffen, wijzigingen die materiële vergissingen rechtzetten, of wijzigingen aan die rubrieken van het voorbereidende beroepskwalificatiedossier, die niet in de erkende beroepskwalificatie opgenomen worden. Omdat er niet geraakt wordt aan de inhoud van het dossier, en dus ook niet aan de beroepskwalificatie, en er bijgevolg geen andere beoordeling verwacht wordt van de validerings- en inschalingscommissie wordt de aangepaste beroepskwalificatie rechtstreeks ter erkenning voorgelegd aan de Vlaamse minister(s) bevoegd voor onderwijs, de coördinatie van het vormingsbeleid en de werkgelegenheid.
- De beroepskwalificaties waarvoor inhoudelijke wijzigingen voorgesteld worden, worden

eerst ter validering aan de valideringscommissie voorgelegd. Na het valideren van het dossier (op basis van de bestaande criteria uit de reguliere procedure) beoordeelt de inschalingscommissie of er een nieuwe inschaling vereist is. Voor die beoordeling is zij op dezelfde manier samengesteld (artikel 11) en beslist zij op dezelfde manier (artikel 12) als voor de inschaling van een volledig nieuw dossier.

Het beoordelen van de nood aan een nieuwe inschaling gebeurt door na te gaan of de doorgevoerde wijzigingen aanleiding kunnen geven tot het toekennen van een andere wegingsscore voor de elementen kennis, cognitieve vaardigheden, motorische vaardigheden, probleemoplossende vaardigheden, omgevingscontext, handelingscontext, autonomie, verantwoordelijkheid. De eventuele herinschaling van de dossiers door de inschalingscommissie gebeurt volledig analoog aan de inschaling van volledig nieuwe dossiers.

Beroepskwalificaties waarvoor een nieuwe inschaling vereist was, worden na het doorlopen van de procedure ter erkenning aan de Vlaamse Regering voorgelegd.

Beroepskwalificaties waarvan de inschalingscommissie oordeelde dat de wijzigingen onmogelijk impact hebben op het inschalingsniveau, worden ter erkenning voorgelegd aan de Vlaamse minister(s) bevoegd voor onderwijs, de coördinatie van het vormingsbeleid en de werkgelegenheid.

Schrappen van beroepskwalificaties

Indien een beroepskwalificatie niet langer relevant is voor de arbeidsmarkt of de maatschappij en een vraag tot schrapping ingediend wordt bij het Agentschap voor Hoger Onderwijs, Volwassenenonderwijs, Kwalificaties en Studietoelagen, wordt deze vraag voorgelegd aan de valideringscommissie en vervolgens door de Vlaamse Regering bekrachtigd.

Rechtsgrond van het ontwerp van besluit

De rechtsgrond van het ontwerp van wijzigend besluit wordt, net zoals voor het besluit van de Vlaamse Regering dat het voorwerp van wijziging vormt, geboden door de algemene uitvoeringsbevoegdheid, vermeld in artikel 20 van de Bijzondere wet tot hervorming der instellingen. Het betreft immers noodzakelijke bepalingen voor de uitvoering van het decreet van 30 april 2009 betreffende de kwalificatiestructuur, meer bepaald de artikelen 10 tot en met 13.

Aanvullend en ondergeschikt wordt ook een specifieke rechtsgrond gecreëerd door artikel X.16 van het ontwerp van decreet betreffende het onderwijs XXVI, dat werd goedgekeurd door de Vlaamse Regering op 17 juni 2016.

Bijkomende artikels

Via dit besluit worden ook enkele artikels geschrapt die niet langer in overeenstemming zijn met nieuwe regelgeving. Het decreet tot wijziging van regelgeving over de taalexamenregeling van het personeel, de studiegebieden en de programmatieprocedure voor het secundair volwassenenonderwijs, de programmatie van opleidingen van het hoger beroepsonderwijs, een benoemingsstop voor het hoger beroepsonderwijs en de specifieke lerarenopleiding in de centra voor volwassenenonderwijs en bepaalde aspecten van alternerende opleidingen van 23 december 2016 wijzigde de procedure van de totstandkoming van onderwijskwalificaties van niveau 5. Deze procedure is nu volledig beschreven in artikels 15/1 t.e.m. 15/3 van het decreet betreffende de kwalificatiestructuur, waardoor deze procedure niet meer moet worden opgenomen in dit uitvoeringsbesluit.

Wijzigingen op basis van het advies van de Raad van State

De Raad van State maakt voorbehoud bij de artikels waarin de opdracht tot het beoordelen van de noodzaak van een eventuele herinschaling bij de valideringscommissie gelegd werd. De Raad van State verwijst naar het dwingend artikel 11 van het decreet betreffende de Vlaamse

kwalificatiestructuur waarin bepaald wordt dat een gevalideerd beroepskwalificatiedossier voor inschaling aan de inschalingscommissie voorgelegd wordt. Op basis van deze opmerking wordt voorzien dat elk beroepskwalificatiedossier dat niet louter technische wijzigingen bevat, na de validering door de valideringscommissie voorgelegd wordt aan de inschalingscommissie. De inschalingscommissie bepaalt of het beroepskwalificatiedossier opnieuw ingeschaald moet worden of niet.

Daarnaast maakt de Raad van State voorbehoud bij de bepaling dat het huishoudelijk reglement van de valideringscommissie de procedure bevat met criteria voor het beoordelen van een eventuele herinschaling van een geactualiseerd beroepskwalificatiedossier. Volgens de Raad van State komt het de Vlaamse Regering toe om dergelijke criteria vast te stellen. Op basis van deze opmerking werd bepaald dat de inschalingscommissie zal nagaan of het gewijzigde beroepskwalificatiedossier een wijziging bevat die aanleiding kan geven tot het toekennen van een andere wegingsscore voor de elementen kennis, cognitieve vaardigheden, motorische vaardigheden, probleemoplossende vaardigheden, omgevingscontext, handelingscontext, autonomie, verantwoordelijkheid.

Indien dit niet het geval is, blijft de oorspronkelijke score van toepassing. Indien dit het geval is, wordt de beroepskwalificatie opnieuw ingeschaald.

Tot slot maakte de Raad van State een opmerking over de rechtsgrond voor de bijkomende artikels. Op basis van deze opmerking werd het tweede lid van de aanhef aangevuld.

2. WEERSLAG VAN HET VOORSTEL OP DE BEGROTING VAN DE VLAAMSE GEMEENSCHAP

Het ontwerp van besluit heeft geen financiële weerslag.

De werkzaamheden kunnen opgenomen binnen het huidige werkingsbudget. We verwachten dat het aantal commissies per jaar ongeveer gelijk zal blijven maar dat de klemtoon stelselmatig zal verschuiven van het opmaken, valideren en inschalen van nieuwe beroepskwalificaties naar het opmaken, valideren en inschalen van geactualiseerde beroepskwalificatiedossiers.

De Inspectie van Financiën verleende een gunstig advies op 15 april 2016. Na het verkrijgen van dit advies werd de procedure nog vereenvoudigd: wijzigingen die geen aanleiding geven tot een nieuwe inschaling worden niet voorgelegd aan de Vlaamse Regering, maar aan de Vlaamse minister(s) bevoegd voor onderwijs, de coördinatie van het vormingsbeleid en de werkgelegenheid. Het gewijzigde besluit werd opnieuw voor advies aan de Inspectie van Financiën voorgelegd. De Inspectie van Financiën verleende hierover een gunstig advies op 8 februari 2017 en gaf aan dat een begrotingsakkoord niet vereist is.

3. WEERSLAG VAN HET VOORSTEL OP DE LOKALE BESTUREN

Het voorstel heeft geen weerslag op de financiën van de lokale besturen, noch op personeelsvlak, noch op het vlak van de werkingsuitgaven, de investeringen en schuld, en de ontvangsten.

4. WEERSLAG VAN HET VOORSTEL OP HET PERSONEELSBESTAND EN DE PERSONEELSBUDGETTEN

Het voorstel van beslissing heeft geen weerslag op het personeelsbestand en op het personeelsbudget, zodat het akkoord van de Vlaamse minister, bevoegd voor het algemeen beleid inzake personeel en organisatieontwikkeling, niet vereist is.

5. KWALITEIT VAN DE REGELGEVING

1 Het bijgaande ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering werd aangepast aan het wetgevingstechnisch en taalkundig advies nr. 2016-107 van 16 maart 2016.

2 Het ontwerp van besluit valt buiten het toepassingsgebied van de reguleringsimpactanalyse (RIA). Enerzijds betreft het immers regelgeving die louter de interne werking van de overheid regelt. Anderzijds moet de procedure voor het actualiseren of schrappen van beroepskwalificaties passen binnen het kader dat reeds vastgelegd werd door het besluit van de Vlaamse Regering van 11 januari 2013, waardoor vrije beleidsruimte minimaal is.

6. VOORSTEL VAN BESLISSING

De Vlaamse Regering hecht haar goedkeuring aan het bijgaande ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering tot wijziging van het besluit van de Vlaamse Regering van 11 januari 2013 houdende de uitvoering van het decreet betreffende de kwalificatiestructuur van 30 april 2009 inzake de erkenning van beroepskwalificaties en inzake de erkenning van onderwijskwalificaties voor het secundair na secundair onderwijs en het hoger beroepsonderwijs, wat betreft de invoering van een procedure om beroepskwalificaties aan te passen of te schrappen.

De Vlaamse minister van Onderwijs

Hilde CREVITS

Bijlagen:

- het goed te keuren besluit van de Vlaamse Regering tot wijziging van het besluit van de Vlaamse Regering van 11 januari 2013 houdende de uitvoering van het decreet betreffende de kwalificatiestructuur van 30 april 2009 inzake de erkenning van beroepskwalificaties en inzake de erkenning van onderwijskwalificaties voor het secundair na secundair onderwijs en het hoger beroepsonderwijs, wat betreft de invoering van een procedure om beroepskwalificaties aan te passen of te schrappen
- het advies van de Raad van State